

FAMILY LAW
AND PARENTAL
SUPPORT AUTHORITY

Sorabotibe vakeribaja

Potpora roditelenge pri ulavdipe

Dnr. AD 2025-448

So značinel sorabotibe vakeribaja?

E roditelen kas isi pharipe te aven ko dogovor bašo staratelstvo, bežibe hem sar o sojduj roditelia ka doprinosinen e čhaveskere izdržibaske, šaj te kontaktirine e opštinaja hem te dobinen pomoč prekal sorabotibe vakeribaja. Sorabotibe vakeribaja ka vodinelpe telo e opštinakoro rukovodstvo hem ka primeninelpe pri ulavdipe, palo o ulavdibe ja e roditelencar so niked na dživdindže zaedno.

Sorabotibe vakeribaja dela e roditelenge šaipe te aven ko dogovor pučibaja bašo staratelstvo, bežibe, družibe hem e čhaveskoro izdržibe namesto te džan ko sudo. Te o roditelia več lile kontakt e sudoja, tegani o sudo ka odlučinel bašo sorabotibaskoro vakeribe te smatrinela so isi preduslovia e roditelenge te rešinen o spor. Sorabotibaskoro vakeribe tano dobrovolno ama sojduj rodetelia valjani te učestvuinen či te sprovedinelpe o vakeribe.

I opština nudinela sorabotibe vakeribaja

O roditelia korkoro ka roden bašo sorabotibe vakeribaja, kontaktiribaja e opština. Sa o opštine ka ponudinen sorabotibe vakeribaja e roditelenge kas isi valjanipe odolestar. E sorabotibaskoro vakeribe rukovodinelape pri opštinengiri edinica bašo familiakoro hako.

Ki opštinakiri socialnikani služba isi familiakoro hako hem godidejbe familiake. E familiakoro hako pomožinel razno predmetencar ko familiakoro hako, ko misal sorabotibe vakeribaja, pučiba ki veza e staratelibaja, bešibe hem družibe, pučibe bašo dadipe hem roditelstvo hem posinibe. E familiakoro godidejbe ponudinel potpora hem pomoč e parienge hem familienge pri konfliktia ko zaednikano dživdibe. Kontaktiribaskere informacie familiarno hakoske hem godidejbe familiake ka arakhen ko opštinakoro veb sajt.

Kova tano o cili e vakeribaja?

O cili vakeribaja tano o roditelia te arakhen forme sorabotibaske sebepi o čhavo. Kerelape lafi te anelpe dogovor bašo staratelstvo, bežibe, družibe hem e čhaveskoro izdržibe bizo te džalpe ko sudo. Ki ramka sorabotibaskere vakeribaja, o roditelia šaj te dobinen pomoč te anelpe ugovor bašo staratelstvo, bešibe hem družibe e čhavea. Či jekh asavko ugovor ka ovel pravno važimo hem sprovedimo, ka ovel hramomo hem priznaimo taro o socialnikano odbor. Ko sorabotibaskoro vakeribe o roditelia isto šaj te vakeren sar ola zaedno ka zadovolinen e čhaveskoro izdržibe.

Fakta e dobrovolno sorabotibaske vakeribaja

- E sorabotibaskere vakerebi tane bizoplatime.
- Sa o vakeribe vodinelape telo garavdipe.
- O vakeribe tane strukturirime či te anelpe dži ko zaedničko dogovor.
- E vakeribaskoro voditeli ka pomožinel te anelpe ugovor bašo staratelibe, bešibe hem družibe.
- E vakeribaskere voditele nae hako te anel odluka bašo staratelibe, bešibe, družibe ja izdržibe, nego ka podržinel e roditelen te anen dogovor, e čhaveskere šukaripaske

E čhaveskoro šukaripe ko fokus

Prema o kanuni, e čhaveskoro hemšukaripe ka ovel odlučivačko savena pučibaske bašo staratelibe, bešibe hem družibe. Odoleske e čhaveskoro šukaripe hem e čhaveskoro valjanipe ka ovel početno e vakeribaske. Ka obratinelpe pazibe ko čhaveskere stavia hem želbe zavisno taro e čhaveskere berša hem zrelost. E čhaveske ka ovel baro značibe te o rodetelia zaedno ka rešinen o staratelstvo, bešibe, družibe hem izdržibe, namesto o pučibe ka odlučinelpe taro o sudo.

E čhavengoro učestvo

E čhaven isi hako te oven učestvuime ko bučibe olendar. Sar o čhavo ka učestvuinel ki ramka bašo sorabotibaskoro vakeribe, šaj te zavisinel sa taro savo pučibe o rodetelia kerena lafi. O procenibe te tano pogodno te kerelpe lafi e čhavea ki veza e sorabotibaskere vakeribaja, zavisinela taro e čhaveskere berša hem zrelost, e čhaveskiri lično potreba te dobinel informacia hem te vakerel pli situacia.

Sar primeninenalape o vakeribe?

O rodetelia so mangena te den prijava bašo sorabotibaskoro vakeribe šaj te kontaktirinen e opštinaja bašo familiakoro hako. Disave opštinen isi formularia prijavibaske, dok avera priminena prijave prekal telefoni. E sorabotibaskoro vakeribe primeninenalape jekhea ja duj prisutno voditelencar. O voditelia, butfar tane socionomia pobare edukaciaja.

Disavo far o vakeribe podžinelape poedinačno vakeribaja sako roditelea či o voditeli te dobinel jekh predstava bašo save pučibe tane aktuelno e roditelenge hem sar o avutne vakeribe ka planirinenpe. Palo odova, e sorabotibaskere vakeribe butfar sprovedinenape zaedno.

E sostanokongoro gendo šaj te varirinel. Disave roditelenge tano dovolno jekh vakeriba dok averenge ka valjani pobut. E vakeribaskoro voditeli ka vakerel savo garavipe važinela e vakeribaske. Ko vakeribe o rodetelia šaj te dobinen informacia savo kanunidejbe važinela hem te kerelape lafi bašo pučibe so ka valjani te odlučinenpe sar rodetelia. Misal ko pučibe šaj te ovel: Kote ka bešel o čhavo? Dali o staratelstvo ka ovel zaedničko? Sar ka rešinelpe o družibe e čhavea? Sar ka delinenpe o trošakia amare čhaveske ko sako roditeli?

Staratelstvo, bešibe, družibe, izdržibe – jekh pregled

Prema o kanuni, e opština isi dužnost te ponudinel e roditelen sorobotibaskoro vakeribe hem te pomožinel te anelpe ugovor bašo staratelstvo, bešibe hem družibe. Ko kanuni roditelenge, ko šovto šerutno isi informacie bašo staratelstvo, bešibe hem družibe hem ko evtato šerutno isi informacie baši roditelengiri dužnost izdržibaske.

Staratelstvo

Odole kas isi staratelstvo jekhe čhaveske tano starateli. Jekh roditeli soj tano starateli tano uopšteno isto e čhaveskoro starateli. O čhavo šaj te ovel telo staratelstvo taro solduj roditelia (zaedničko staratelstvo) ja jekh taro o roditelia (edinstveno staratelstvo). E staratele isi o pravno odgovornost e čhaveske hem odgovornost e čhaveskoro valjanipe te ovel zadovolime. O starateli na ka valjani lično te zadovolinel e čhaveskoro valjanipe nego odova šaj te kerel hem e družibaskoro roditeli kas nae o staratelstvo.

Bešibe

Parents who have joint custody can decide for themselves which parent the child will live with, without the involvement of either the court or the social welfare committee. If the parents have joint custody, the child can live alternately with both parents. However, the child can only be registered with one of them in the national population register.

Družibe

E roditelen kas isi zaedničko staratelstvo, šaj korkoro te odlučinen ki kaste o čhavo šaj te bešel, bizo mešibe ni taro sudo ja socialnikano odbor. Te e roditelen isi zaedničko staratelstvo, o čhavo šaj te bešel naizmenično ko sojduj roditelia. Ama, o čhavo šaj sade te ovel prijavimo ko jekh olendar.

Izdržibe

Jekhe roditele isi izdržibaskiri odgovornost ple čhaveske, bizo obzir te bešelape ja na hem bizo obzir kas isi staratelstvo e čhaveske. Odole roditele kas nae staratelstvo e čhaveske hem ni na bešela zaedno e čhavea, ka ljel pli izdržibaskiri odgovornost platibaja alimentacia e aver roditeleske.

Osim o trošakia hajbaske, bešibaske, šeenge, i alimentaci isto ka uračuninel osuguribe, mukhle vakteskere aktivitetia, naknada arakhibaske e čhave, iljačia, džizlikia, mobilno telefoni, drumia maškar o roditelia pri družibe hem but manda.

Tuke so mangea pobut te džane

Ki organ uprava bašo familiakoro hako hem roditelengiri potpora, ko veb sajt www.mfof.se ka arakhe pobut informacie bašo sorobotibaskoro vakeribe. Isto ka arakhe publikacie sar e familiakoro hako ki opština rešinel predmetia bašo staratelibes, bešibe hem družibe. Isto šaj pobut te drabare bašo e čhaveskoro izdržibe.

Avera organ uprave

Ko (Zavod osiguribaske) Försäkringskassans hem (Zavod bašo potrošačengoro pučibe) Konsumentverkets veb sajta ka arakhe informacie so ka pomožinen pri ulavdiipe.